

2023. október

A Belügyminisztérium
szakmai, tudományos folyóirata

HÍRLEVÉL

Tartalom:

Előszó	3
Szerkesztőségi hírek	4
Az októberi lapszám tartalmából	7
A szakmai és tudományos élet hírei	9
Biztonsági kisokos	12
Könyv- és folyóiratszemle	16
Novemberi előzetes	18
Zárszó	19
Elérhetőségek	19

Kedves Olvasó!

„A nagy alkalmaknak, a jeles évfordulóknak is megvan a maguk katalizátor szerepe, mert figyelmünk fókuszába emelik történelmünk fontos fordulópontjait. Az évfordulós megemlékezésekben találkozik múlt és jövő. Mi elődjeinkre emlékezünk, s ők üzennek nekünk.”

Nagy Ferenc

Az októberi hírlevelünkben kiemelkedően fontos magyar és nemzetközi szervezetek alapításának évfordulóiról emlékezük meg, a rendvédelem, és a jogi területeken egyaránt.

100 éves az Interpol, amelyet 1923. szeptember 7-én Bécsben alapítottak. Hivatalosan a november 28-án Bécsben megrendezésre kerülő közgyűlés ad helyet a centenáriumi ünneplésnek. Ezt a napot az ENSZ Közgyűlése a *rendőri együttműködés nemzetközi napjává* nyilvánította tavaly. Azaz ahogy Nagy Ferenc tudománytörténész írja a jeles évfordulóknak valóban megvan a maguk katalizátor szerepe.

Szintén 100 éves a pécsi jog, amelyet a „100 éves az Állam- és Jogtudományi Kar” című konferenciával ünnepelt az Állam- és Jogtudományi Kar.

A hűség, a szolgálat és a példamutatás ünnepe: a büntetés-végrehajtási szervezet a harmadik alkalommal megtartott Szent Adorján Zarándoklaton koszorúzással és ünnepi szentmisével róttá le tiszteletét a büntetés-végrehajtás védőszentje, Szent Adorján előtt szeptember 7-én Zalaváron és Zalaapátiban.

Biztonsági Kisokosunkból megtudhatjuk, hogy a catfishing támadások során egy személy hamis profilt hoz létre egy közösségi hálózaton vagy társskereső weboldalon és ennek segítségével manipulatív módszerekkel próbálnak meg pénzt kicsalni az áldozatoktól.

Reméljük ezúttal is felkeltettük kedves olvasóink figyelmét, és velünk tartanak októberi híreink felfedezésében, amelyhez kellemes olvasást és jó szórakozást kívánunk!

Szerkesztőség

Szerkesztőségi munkatársunk megkezdte doktori tanulmányait

Fazekas-Pátyodi Szandra, a Belügyi Szemle Szerkesztőségének munkatársa megkezdte doktori tanulmányait a Széchenyi István Egyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskolájában. Kutatási témája: A szent helyek biztonságának környezeti kriminológiai aspektusai. Doktori tanulmányaihoz sok sikert kívánunk.

Bolyai János Kutatási Ösztöndíjas állandó szerzőnk

A Belügyi Szemle állandó szerzője, Dr. Nogel Mónika, a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar egyetemi docense a Magyar Tudományos Akadémia Bolyai János Kutatási Ösztöndíját nyerte el. A támogatott kutatás címe: A precíziós medicina jogi kihívásai Magyarországon: A prediktív diagnosztikai genetikai tesztektől a génterápiáig vezető út jogi normáinak újragondolása. Az ösztöndíj célja a kiemelkedő minőségű tudományos munka megírásának vagy azzal egyenértékű, kutatási témában létrehozott alkotás elkészítésének, valamint az MTA doktora

cím elnyerésére irányuló felkészülésnek elősegítése. Gratulálunk és további eredményes szakmai sikereket kívánunk.

KR NEMZETI NYOMOZÓ IRODA

Újabb hét gyanúsított a gyógyászati segédeszközök ügyében

140 rendőr, 17 helyszín, 40 lefoglalt elektronikai eszköz, több mint 5 terrabájtnyi kimentett adat. Ez a mérlege annak a rendőrségi akciónak, amit ismét a gyógyszerközökkel kapcsolatos visszaélések ügyében hajtott végre a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda. Három cégvezető és egy orvosi asszisztens bűnügyi őrizetbe került.

Mint köztudott, a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Irodánál (KR NNI) még tavaly ősszel indult büntetőeljárás a Nemzeti Védelmi Szolgálat (NVSZ) feljelentése alapján gyógyászati segédeszközökre elkövetett költségvetési csalás miatt. A szerteágazó ügycsoport nyomozásába a KR NNI-n túl több vármegyei rendőr-főkapitányság is becsatlakozott, így összesen már tizenkét nyomozócsoport dolgozik ezen ügyeken, az NVSZ-szel közösen.

Az orvosok általában különböző gyógyszerközöket és speciális intelligens kötszereket írtak fel olyan páciensek nevére, akik szakorvosi ellátásukon meg sem jelentek, és a segédeszközök használata számukra nem is volt indokolt.

A KR NNI Vagyon-visszaszerzési Hivatal a kutatásokkal párhuzamosan négy személygépkocsit, valamint számlákon és készpénzben összesen több mint 32 millió forintot foglalt le.

A „cipős akták” hónapról hónapra egyre terjedelmesebbek. A most elfogott személyekkel együtt az ügycsoportnak mára 51 gyanúsítottja van: 20 orvos, 18

cégvezető, 9 alkalmazott és 4 orvosi asszisztens.

A teljes anyagot az alábbi linken találják kedves olvasóink: <https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/bunugyek/ujabb-het-gyanusított-a-gyogyaszati-segedeszkozok>

NAV-HÍRADÓ

A vízfogyasztás buktatta le a céget

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal munkatársai egy ingatlan-bérbeadással és ingatlan-közvetítéssel foglalkozó cég ellenőrzésekor megállapították, hogy a kimutatott bevételek és az elszámolt költségek nincsenek összhangban. A valós bevétel szakszerű becslése alapján több millió forint áfát kellett fizetnie a társaságnak. Az adóhatósági döntést a bíróság is megerősítette. A cég részletfizetési könnyítést kapott az adóhiány rendezésére. A Győr-Moson-Sopron vármegyei adóellenőrök vizsgálták azt a céget, amelyik havi nettó 300 ezer forintért bérelt egy győri ingatlant. Az áfabevallások és az Online Számla adataiból úgy tűnt, hogy a kimutatott bevételhez képest aránytalanul sok az elszámolt költség. A kft. ugyanis a vizsgált két évben majdnem hatszor annyi költséget – bérleti díjat, közüzemi díjat – számolt el a bérleményhez kapcsolódóan, mint amennyi bevétele származott annak hasznosításából. A bérleményhez kiszámlázott közüzemi díjak megerősítették, hogy a munkásszállóként üzemeltetett ingatlant folyamatosan használták, sokan megfordultak az átmeneti szálláson. A valós bevételek meghatározásához a revizorok becslést alkalmaztak, amihez a vízfogyasztást vették alapul, ami nyilvánvalóan, közvetlenül összefügg a lakók számával. A vízfogyasztáson alapuló becslés szerint az épületben az első vizsgált évben havi 8 fő, a másodikban pedig havi 15 fő lakott átlagosan, amit a cég nem tudott hiteles adatokkal, dokumentumokkal cáfolni. Így a bérleti díj becsült összege a vizsgált évekre összesen több mint 16 millió forint volt, ez alapján a fizetendő áfa meghaladta a 4 millió forintot. Az ügy a bíróságon is kiállta a jogorvoslat próbáját. A törvényszék az ítéletében mind a becslés jogalapja és módszere, mind a kiszabott bírság mértéke kapcsán egyetértett a NAV-val.

Rekordmanó

Gigaadag tiltott Elf Bar érkezett repülön Németországból Magyarországra. Több mint hétszázmillió forintot ér a fekete-piacon a négy raklapnyi manórúd, amit lefoglaltak egy záhonyi parkolóban. A NAV nyomozóit is meglepte az előke-rült mennyiség: negyvenezer Elf Bar elektronikus cigarettát számoltak ösz-

sze. A leginkább a fiatalok körében népszerű, különféle aromákkal ízesített, nikotint tartalmazó dohánygyártmányok csomagküldő szolgáltatón keresztül érkeztek a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérre. A légikikötőből közúton vitte egy futár közvetlenül a záhonyi címre a méretes kartondobozokba csomagolt, kirívóan magas hatóanyag-tartalmú (kiszerezésenként: 50 mg/ml nikotin) folyadékkal töltött skatulyákat. A küldemény kézbesítésekor a NAV különleges egysége, a MERKUR Bevetési Egység ütött rajta a szállítókon. A gyanú szerint a feltételezett elkövető – az áru megrendelője – jelenleg külföldön van, kézre kerítésére a nyomozóhatóság elfogatóparancsot adott ki. A fekete-piaci értékből számított, költségvetésnek okozott vagyoni hátrány meghaladja a százhetvenmillió forintot.

Heroin Röszkén

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal munkatársai több mint fél kilogramm kábító-szergyanús anyagot találtak a röszkei határátkelőhelyen egy autó ülése alatt. Csomagok nélkül utazott egy szerb férfi, aki hamar gyanús lett a pénzügyőröknek, akik a jármű átvizsgálásakor azon-

ban két, szigetelőszalaggal átkötött csomagot vettek észre. A megbontott kötegekben barna színű anyagot találtak, amely a herointesztre pozitívan reagált. A NAV munkatársai az 512 gramm kábítószergyanús anyagot és a szerb sofőrt átadták a rendőrségnek.

A DROGKUTATÓ INTÉZET HÍREI

Tevékenységek

2023. augusztus 26-án a Drogkutató Intézet munkatársai, Téglásy Kristóf stratégiai igazgató, Ozsváth Kálmán drogpolitikai igazgató, valamint Bereczki Dávid kommunikációs igazgató az MCC szervezésében megvalósuló kerekasztal-beszélgetésen

vettek részt Zamárdiban, a Strand Fesztiválon. A beszélgetés a következő téma köré szerveződött: Magyarországra is veszélyes lehet a németországi marihuána-legalizáció. Többek között szó esett a magyarországi és külföldi kábítószerpiaci folyamatokról, a más országokban már jelen lévő enyhítésekről (Nyugat-Európa, Kanada, USA), a szociális és egészségügyi szervezetekre gyakorolt nyomásról, valamint a Magyarországot érintő veszélyekről.

AZ OKTÓBERI LAPSZÁM TARTALMÁBÓL

Barabás A. Tünde és Koplányi Gergely *Viktimizáció az online térben. Egy nemzetközi kutatás eredményei hazai szemszögből* című tanulmányukban egy új, eddig kevésbé feltárt területen zajló egyes bűnözési formák sajátosságait vizsgálják és hasonlítják össze a hasonló jellegű offline jogsértésekkel, magyarázatot keresve és ezzel lehetőséget kínálva az új típusú bűncselekmények megelőzési stratégiájának kidolgozásához.

Bolyky Orsolya és Sárík Eszter *Gondolatok a gyermek- és fiatalkorúak bűnözéséről a statisztika tükrében* című publikációjában a szerzők célja az, hogy a gyermekek és a fiatalkorúak bűnelkövetésének új jelenségeit nagyító alá vegyűk, elsősorban a COVID-19-járvány által indukált társadalmi változások tükrében.

Deres Petronella *Tiltott adatszerzés és az információs rendszer elleni bűncselekmények sajátosságai Magyarországon 2013–2021 között* című művében a Btk. XLIII. fejezetében foglalt bűncselekmények sajátosságaival kapcsolatban következtetéseket és javaslatokat fogalmaz meg; az új kódex hatálybalépése óta Magyarországon nem zajlott a témakörre vonatkozó ilyen ívű és tartalmú, bűnügyi iratelemzést is magában foglaló kutatás.

Garai Renáta *A kapcsolati erőszak bűncselekmény tényállásának 10. születésnapjára. Összegző gondolatok a joggyakorlat tükrében* című cikkének célja a kapcsolati erőszak bűncselekmény országos joggyakorlatának és tanulságainak első összegző ismertetése.

Irk Ferenc *Az ökoszisztéma hálózati kockázatai és felelősségi kérdései. Rendszerező alapvetés* című tanulmányában bemutatja, hogy az ökocid kategóriába sorolható bűncselekmények elleni hatékony büntetőjogi fellépés csak a globálisan megnyilvánuló károk rendszerszemléletű feltárásával lehetséges.

Kármán Gabriella *A szakértői bizonyítás hatékonyságának növelése – egy empirikus kutatás nyomán* című tanulmánya a szakértői bizonyítás büntetőjogalkotási eredményeinek elemzésén és jogalkalmazási tapasztalatainak átfogó, empirikus vizsgálatán alapszik, amelyhez hasonló kutatásra az 1980-as évek óta nem volt példa Magyarországon.

Kiss Anna *A nyomozó hatóság és az ügyészség kapcsolata* című cikkének célja, hogy bemutassa, hogyan élnek tovább a múlt hagyományai a hazai büntetőeljárás első szakaszában; továbbá hogyan alakult a nyomozóhatóság és az ügyészség viszonya az elmúlt ötven évben, kitekintve az 1896. évi bűnvádi perrendtartás (Bp.) korabeli megoldásaira is.

Korinek László *Vannak-e kriminogén foglalkozások?* című tanulmányában arra vállalkozik a szerző, hogy a foglalkozások és a bűnözés közötti kapcsolat néhány elméletileg is fontos aspektusát tárgyalja a rendelkezésre álló ismeretek alapján, különös tekintettel a téma irodalmára.

Kó József *Önbevallásos kérdezéstechnika a kriminológiai kutatásokban* című művében bemutatja a külföldön már elfogadott, és széleskörűen alkalmazott, de Magyarországon még kevésbé ismert és használt önbevallásos kérdezéstechnikát.

Nagy László Tibor *Sportrendezvények kockázatelemzése* című publikációja a kockázatelemzés jelentőségének hangsúlyozásával, a gyakorlati tapasztalatokat is figyelembe véve törekszik a sportrendezvények biztonságának javítására.

Póczik Szilveszter *Európai iszlamisták és dzsihádisták motivációi* című tanulmányában bemutatja az iszlamista radikalizálódás folyamatát, katalizátorait és az iszlamista radikalizálódás push és pull tényezői alapján egy dichotóm szociálpszichológiai modellt vázol fel.

Ritter Ildikó *Testépítő szubkultúra a vádlottak padján* című művében a szerző kimutatja, hogy milyen profilú elkövetők ellen és milyen szerekkel történő visszaélések kapcsán indulnak a hazai eljárások, illetve, hogy felfedezhető-e valamilyen mintázat az elkövetésekben, az elkövetők jellemzőiben és az ítélezési gyakorlatban.

Solt Ágnes *„Aki el tudja fogadni, hogy a börtönben kell meghalnia, az mi nek éljen még éveket?”* című publikációjának célja, hogy kérdéseket vessen fel a tényleges életfogytiglan szabadságvesztés-büntetés intézményével kapcsolatban, valamint megmutassa, hogyan változik, és milyen hatások érik a bűnös, társadalomból kitaszított és évtizedeken keresztül fogvatartott személyt.

Szabó Judit és **Virág György** *Szexuális bűnelkövetők a kriminálpolitika erőterében* című tanulmányának célja a szexuális bűnelkövetők kezelését, illetve a visszaesés megelőzését célzó eszközök rövid áttekintése, különös tekintettel azok hatékonyságának kérdésére és az alkalmazásukkal kapcsolatban felmerülő aggályokra.

Windt Szandra *Elkövető és/vagy áldozat? Az emberkereskedelem áldozatai által kényszer/fenyegetés hatására elkövetett jogellenes cselekményekről* című cikkében az egyéb kizsákmányolás körébe tartozó cselekményekről,

különösen a jogellenes cselekményekkel összefüggő kizsákmányolásról olvashatunk, valamint a hazai és a nemzetközi szakirodalom kerül feldolgozásra, továbbá szakértői interjúk és az iratelemzések első eredményeit összegzi a szerző egy eset bemutatását követően.

A SZAKMAI ÉS TUDOMÁNYOS ÉLET HÍREI

A hűség, a szolgálat és a példamutatás ünnepe – Zalaváron és Zalaapátiban emlékeztek a Szent Adorján Zarándoklat résztvevői

A büntetés-végrehajtási szervezet Zalaapátiban és Zalaváron megrendezett eseményeire – a harmadik Szent Adorján Zarándoklat keretében – mintegy 130 személyi állományi tag látogatott el 2023. szeptember 7-én. A zarándokok szentmisén vettek részt a Zalaapátiban található Szent Adorján és Szent Órnyalok-templomban, melyet Cséry Gergő plébános úr celebrált a büntetés-végrehajtási szervezet börtönlelkészeinek közreműködésével.

A bv-szervezet és Zalavár Község Önkormányzatának képviselői elhelyezték az emlékezés koszorúját a Szent Adorján tiszteletére szentelt emléktáblánál.

Az ünnepi beszédekben elhangzott, hogy a hagyományok őrzése és teremtése olyan erőforrás, ami értéket közvetít, ad át, szerepe megkérdőjelezhetetlen, mással nem helyettesíthető. A katonai tiszteletadással megtartott koszorúzás nem csupán a tisztelet kifejezése a történelmi múlt, az elődök iránt, hanem hovatartozásunkat is mutatja, illetve a közös nemzeti céljaink, az ország és a nemzetünk felemelkedéséért való elköteleződést. Az eseményen katonai tiszteletadás mellett koszorút helyeztek el a meghívott államigazgatási, köz-

igazgatási és szakmai szervezetek képviselői is.

A program zárásaként a zarándokok megtekintették a Zala Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézet koordinálásával teljeskörűen felújított templomkerthi oltárt és a keresztút emlékére emelt oszlopokat, amelyeket megáldott Cséry Gergő plébános úr.

100 éves a pécsi jog

Konferenciával ünnepelt a PTE ÁJK. A Pécsi Tudományegyetem centenáriumi programsorozatának részeként „100 éves az Állam- és Jogtudományi Kar” címmel ünnepi konferenciát tartottak a 100 éves fennállását köszöntő Állam- és Jogtudományi Kar Dr. Halasy-Nagy József Aulájában szeptember 5-én.

Forrás: https://univpecs.com/egyetemi_elet/100_eves_pecsi_jog

Az ENSZ Nemzetközi Rendőrségi Együttműködési Napja – szeptember 7.

Az ENSZ szeptember 7-ét a rendőrségi együttműködés nemzetközi napjává nyilvánította, amelyet először 2023-ban, az Interpol fennállásának 100. évfordulóján ünnepeltek meg. Ez a nap a világ bűnüldöző szerveinek a globális biztonságban végzett alapvető munkáját ismeri el. A napot az ENSZ Közgyűlésének a rendőri együttműködés nemzetközi napjáról szóló, 2022. december 16-án elfogadott határozata jelölte ki. A határozat hangsúlyozza: „a nemzetközi együttműködés megerősítésének szükségességét globális, regionális és szubregionális szinten a nemzetközi bűnözés, különösen a nemzetközi szervezett bűnözés megelőzésével és leküzdésével, valamint a terrorizmus megelőzésével és leküzdésével kapcsolatos különböző területeken”.

Forrás: <https://www.interpol.int/Our-partners/International-organization-partners/INTERPOL-and-the-United-Nations/UN-International-Day-of-Police-Cooperation-7-September>

50 évvel ezelőtt megtaláltam az élethivatásomat

Interjú Prof. Dr. Blaskó Béla ny. r. vezérőrnagy, egyetemi tanár, professzor emeritusszal, a Rendőrtiszti Főiskola 1997-2005 között regnáló főigazgatójával.

Forrás: <https://rtk.uni-nke.hu/hirek/2023/09/06/50-evvel-ezelott-megtalaltam-az-elethivatasomat>

2023-as téma: Nők a rendészetben. Az ENSZ első Nemzetközi Rendőrségi Együttműködési Napja felöleli a nemek sokszínűségét

A nemek közötti sokszínűség és a befogadó munkahely közötti kapcsolatot hangsúlyozva, az ENSZ 2023-as Nemzetközi Rendőrségi Együttműködési Napjának témája a „Nők a rendőri munkában”. A modern rendőri munkának tükröznie kell az általa szolgált közösségeket. Ez magában foglalja a nemek szempontjából érzékenyebb, előítéletektől, sztereotípiáktól és diszkriminációtól mentes munkahely előmozdítását. A rendőri munka hagyományosan férfiak által dominált szakma, és a női rendfenntartóknak a vezetői pozíciók elérésének lehetőségeitől kezdve a kulturális előítéleteken és a nemi sztereotípiákon át a kihívásokig sokféle kihívással kell szembenézniük. Bár jelentős előrelépés történt, további intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy közelebb kerüljünk a nemek közötti egyenlőséghez a bűnüldözésben. Világszerte a bűnüldöző szervek felismerték, hogy a sokszínűség növelésére van szükség a rendőri munka minden területén, és azon dolgoznak, hogy vonzzák és megtartsák a női tehetségeket. Olyan

politikákat és struktúrákat vezetnek be, amelyek támogatják a nők felvételét és alkalmazását a szerepek széles skáláján.

Forrás: <https://www.interpol.int/Our-partners/International-organization-partners/INTERPOL-and-the-United-Nations/UN-International-Day-of-Police-Cooperation-7-September/2023-Theme-Women-in-policing>

Két újabb taggal bővül a KiberPajzs összefogás

A Gazdaságfejlesztési Minisztérium és a Magyar Államkincstár is csatlakozott a KiberPajzs projekthez. Az MNB, a Bankszövetség, az NMHH, az NBSZ-NKI, az ORFK, az IM és az SzTFH közös oktatási és kommunikációs együttműködése a lakosság felkészítését tűzte ki célul a digitális pénzügyi bűnözők ellen, akik jellemzően a fogyasztók érzelmi manipulálásával, illetve megtévesztésével támadnak.

Forrás: <https://nki.gov.hu/intezet/kozlemenyek/ket-ujabb-taggal-bovul-a-kiberpajzs-osszefogas/>

Merüljön el a mélytengerben: A tenger alatti kábelek ökoszisztémájának áttekintése

Az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynöksége (ENISA) jelentést tett közzé a tenger alatti kábelek ökoszisztémájáról, és rávilágított a mai fő kiberbiztonsági kihívásokra. A világ internetforgalmának több mint 97%-a valamilyen ponton tenger alatti kábeleken keresztül halad át. A tenger alatti kábelek a globális internetes infrastruktúra létfontosságú elemei, és kritikus fontosságú, hogy megvédjük őket a kibertámadásoktól, a fizikai támadásoktól és más fenyegetésektől. Az internetre való egyre nagyobb támaszkodás és a továbbított adatmennyiség növekedése miatt a tenger alatti kábelekkel kapcsolatos incidensek kieséseket és fennakadásokat okozhatnak. Míg a tengerfenéken lévő kábelek lehallgatása valószínűtlennek tekinthető, a kommunikációs adatokhoz való hozzáférés a kábelek leszállóállomásain vagy a kábelek leszállóhelyein megvalósítható, és fenyegetésként kell tekinteni rá.

Forrás: <https://www.enisa.europa.eu/news/dive-into-the-deep-sea-a-view-of-the-subsea-cable-ecosystem>

A hangok egyenruhásai centenáriumot ünnepelnek

Százéves a Készenléti Rendőrség (KR) Zenekara. Az évforduló ugyan december 1-jén lesz, de a hazai rendőregyüttes jubileumi rendezvénysorozata már elkezdődött. 2023. augusztus 15-én délben a Hősök terén adott flashmob keretében egy rövid ízelítőt repertoárjából egy kis formáció, míg a nagyzenekar este hatkor lépett színpadra Szakszárdon,

a Vármegyeháza udvarán. A nagyszabású eseményen a zenekar a Nemzetközi Fúvós Napok Fesztivál keretében mutatkozhatott be a Tolna vármegyei lakosoknak, akik vastappsal köszönték meg a fúvósok virtuóz előadását. A centenáriumi rendezvénysorozat részeként a KR Zenekara tervezi, hogy szinte valamennyi nagyvárosban még az idén fellép, hogy aztán decemberben egy gigantikus gálával ünnepelhesse meg 100. évfordulóját.

Forrás: <https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/szervezeti-hirek/a-hangok-egyenruhasai-centenariumot>

BIZTONSÁGI KISOKOS

Vigyázat, catfishing!

A catfishing támadások során egy személy hamis profilt hoz létre egy közösségi hálózaton vagy társskereső weboldalon visszaélés, megtévesztés vagy csalás céljából. Ezt a támadási formát gyakran alkalmazzák romantikus csalásokhoz a társskereső webhelyeken.

Gyakran ezeknek a támadásoknak a folyamán a csalók valamilyen hírességnek adják ki magukat, és manipulatív módszerekkel próbálnak meg pénzt kicsalni az áldozatoktól. Nemrég egy amerikai hölgyet szedtek rá ezzel a módszerrel, aki [saját bevallása szerint](#) 10 000 dollárt fizetett egy csalónak, aki elhitette vele, hogy ő a Netflix nagy sikerű Stranger Things filmsorozatának sztárszínésze, [Dacre Montgomery](#). Hogyan dőlhet be valaki egy ilyen állításnak? Szeptemberi KiberKedd tippünkben a catfishinggel, azon belül is a hírességek nevében elkövetett csalásokkal foglalkozunk.

Érzelmi triggerek

Az érzelmi hatás szerepe elképesztően jelentős. Kutatások bizonyították, hogy az emberi döntéshozatal során sokkal nagyobb szerepet játszanak az érzelmek, mint azt sokan gondolnánk. Egy heves érzelmi reakció befolyásolhatja a döntéseinket, okozhatja azt, hogy irracionális módon cselekedjünk, rossz döntést hozunk.

Az érzelmi triggerokról a SANS OUCH! 2022 októberi kiadványában részletesebben is foglalkoztunk.

A csalók a technológia mellett a legtöbbször erre alapoznak a pénzügyi csalások során. A céljuk az, hogy erős érzelmeket váltsanak ki, amivel az áldozatok racionális gondolkodását befolyásolhatják. Jó példa erre, amikor a csalók a bankunk nevében egy ijesztő helyzetet vázolnak fel: valaki hozzáfért a számlánkhoz, meglopott bennünket, de ha itt és most cselekszünk, vissza tudjuk szerezni az ellopott pénzt. Ebben az esetben a félelemérzet és a sürgetés az, ami a csalók kezére játszik.

A romantikus csalások során az elkövetők a magukat magányosnak érzőket tudják a legkönnyebben manipulálni.

Celebritás egy karnyújtásnyira

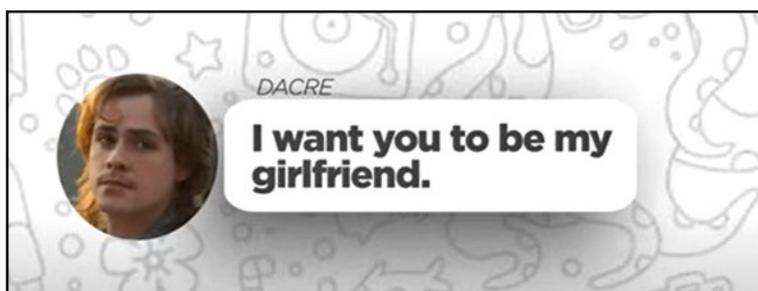
Manapság a közszereplők, hírességek (például: színészek, sportolók, a hatalmas népszerűségű „[youtuberekről](#)” nem is beszélve) tudatosan aktív életet élnek a közösségi médiában, képeket, videókat és történeteket osztanak meg, igyekeznek minél közelebb kerülni a rajongókhöz. Ezt a csalók is tudják, és sokféleképp ki is használják. A hírességek nevében elkövetett csalások arra az érzelmi tényezőre is építenek, hogy jól esik, ha valaki figyel ránk, különösen, ha ez egy híres, attraktív személy.

A csalók sok esetben rajongói fórumokon, álprofilokkal veszik fel a kapcsolatot az áldozatokkal, gyakoriak a hamis nyereményjátékok, és érdemes megemlíteni az adományozásos csalásokat is, amelyekre egy [korábbi tippünkben](#) is felhívtuk a figyelmet.

A csalók először mindig kapcsolatot építenek az áldozatokkal – ez akár hosszabb ideig is eltarthat, akár hetekig, hónapokig is – majd előállnak valamilyen fiktív történettel, ami miatt valamilyen szívességet, legtöbbször pénzt kérnek az áldozattól.

A Montgomery-scam

A bevezetőben említett eset során az áldozat egy rajongói fórumon ismerkedett össze a csalóval. A hölgy elmondása szerint az győzte meg, hogy a csaló olyan verseket küldött a hölgynek, amelyek nagyon hasonlítottak a színész költeményeire.

1. kép: A csaló által küldött üzenet (youtube.com)

Jogosan merülhet fel a kérdés, hogy egy sikeres hollywoodi sztár miért kérne pénzt egy idegentől? A Montgomery-csalás során a történet az volt, hogy a csaló áldozatként állította be magát. Arról mesélt, hogy szakítani szeretne zsarnokoskodó barátnőjével, aki átvette az irányítást közös számlájuk felett. Elképesztő belegondolni, azonban állítólag olyan sikeres volt ez a megtévesztő történet, hogy az áldozat a kért összeg kifizetése mellett még el is vált a férjétől, mivel ennyire hitt abban, hogy romantikus kapcsolat szövődhet közte és a színész között, ha az anyagi kérdés rendeződik.

Nálunk is előfordul

Ilyen csalás az Internetnek köszönhetően a világon bárhol előfordulhat, így hazánkban is. Egy idén közzétett, 2020-ban történt eset során egy magyar csalárdányát károsított meg egy csaló több, mint 5 millió forinttal egy szintén amerikai színész nevével létrehozott álprofillal.

„Milliókat utalt egy netes csalónak egy budapesti családanya. Azt hitte, egy filmsztárnak fizet, aki szerelmes belé. Több mint 5 millió forinttal károsította meg a bűnöző, aki a nő kedvenc színésze nevében futó oldalról írogatott neki. Azt hazudta neki, befagyasztották a számláit, ezért pénzre van szüksége. A nő a jegygyűrűje kivételével az összes ékszerét eladta, míg végül rájött, hogy átverték” – számolt be az esetről az RTL.

Mit tehetünk?

A romantikus átverések nagyon gyakoriak, és a legkülönbözőbb formában jelentkezhetnek. Ami a segítségünkre van, az a tájékozódás és az, hogy tudatosan felkészülünk egy ilyen helyzetre.

- A közösségi médiában kötött kapcsolatokkal legyünk nagyon óvatosak, hiszen sosem tudhatjuk, hogy valójában kivel beszélünk! Különösen igaz ez a külföldi megkeresésekre.
- A hírességektől érkező üzeneteket egyből töröljük és tiltsuk le az illetőt, biztosak lehetünk abban, hogy ez egy átverés!
- Lehetőleg ne vegyünk részt nyereményjátékokban, a legtöbbször ezek adatgyűjtésre szolgálnak, ráadásul csalás áldozataivá is válhatunk!
- Ha egy új ismerős pénzt kér tőlünk – még ha az illető szimpatikus is nekünk – legyünk gyanakvók a szándékait tekintve! Soha ne küldjünk pénzt ismeretleneknek és ne adjuk meg az érzékeny adatainkat (bankkártya adatok, okmányadatok, stb.)!
- Ne higgyünk a szomorú, hatásvadász történeteknek! Mindez nem jelenti azt, hogy ne segíthetnénk másokon, azonban ha úgy döntünk, hogy kölcsön adunk valakinek, minden esetben kössünk ún. pénzkölcsön szerződést, és ezt is kizárólag általunk jól ismert személyekkel tegyük. Idegenek ugyanis hamis okmányokkal sajnos még így is könnyen rászédhetnek bennünket.
- A közösségi profiloknál figyeljünk a gyanús jelekre:
 - Ellenőrizzük az illető közösségi oldalait! Figyeljünk fel arra, ha mindenholva csak ugyanaz az 1-2 kép van feltöltve!
 - Figyeljünk a képek fénybeállításaira, és legyen gyanús, ha csak stúdió minőségi fotók vannak fent az illetőről!
 - Előfordul, hogy a csaló egy létező személy képeit vagy egy „wallpaper” (háttérkép) jellegű képet használ a saját hamis fiókjához. Sok esetben segíthet, ha például Google Lens eszközzel fordított képkeresést hajtunk végre az

Interneten. Ilyenkor, ha fellelhető máshol is a kép, azonnal kidobja a találati listákat.

2. kép: Egy jól beállított kép és a találati lista a képre keresve (unsplash.com)

- Az is előfordulhat, hogy mesterséges intelligencia által generált képpel próbálkozik a csaló. Ilyenkor a képalapú keresés nem fog eredményt hozni, azonban néhány praktikat ebben az esetben is alkalmazhatunk. Ilyen a cím, a leírás, a kommentek és a címkék ellenőrzése, vízjel keresése, valamilyen torzítás vagy hiba keresése a képen, de egy AI kép detektort is kipróbálhatunk a biztonság kedvéért.
- Próbálkozzunk videóhívással vagy személyes találkozóval! Egy-egy alkalommal történő visszautasítás még nem jelenti, hogy csaló az illető, de ha a sokadik kérésre sem egyezik bele, akkor indokoltan gondoljuk, hogy valamit rejtegetni szeretne. Ez mindig legyen gyanús számunkra és a legjobb, ha rövidre zárjuk az ismerkedést!
- **Soha ne tegyünk annak a kérésnek eleget, hogy ha egy alkalmazás telepítésre kérnek bennünket!** Ezek kártékony kódot, alkalmazásokat tartalmazhatnak vagy akár olyan szoftver installálására is kérhetnek bennünket, amellyel a csaló akár távoli eléréssel bármilyen műveletet végrehajthat az eszközünkön és a fiókjainkban. A csalók a leggyakrabban az ún. **AnyDesk** nevű távoli alkalmazás szoftvert alkalmazzák, amely távvezérlési és fájlátviteli funkciókat biztosít.
- **Soha ne küldjünk intim képeket magunkról másnak, mert akár zsarolásra is lehetőséget adhat** – ez az ún. **sextortion!** Ilyenkor a csalók az intim képekkel veszik rá és zsarolják az áldozataikat, hogy tegyék meg amit kérnek, például utaljanak egy bizonyos összeget egy számlaszámra, ellenkező esetben közzéteszik különféle platformokon a képeket vagy elküldik azokat az ismerőseinknek.

A méltán híres Black Mirror filmsorozat „Shut Up and Dance” című epizódja egy hasonló esetet mutat be, amikor egy hacker videóra veszi a főszereplőt, és több, egyre rosszabb bűncselekményekre veszi rá őt.

Hibáztam, átverték

A rendőrségi feljelentésen túl a legfontosabb az, hogy tanuljunk az esetből, és többé ne essünk ebbe a hibába.

Az alábbi kérdésekkel végezzünk el egy kis önelemzést – gondoljuk át, hogy tulajdonképpen mi okozta azt, hogy áldozattá váltunk. Találjunk választ az alábbi kérdésekre:

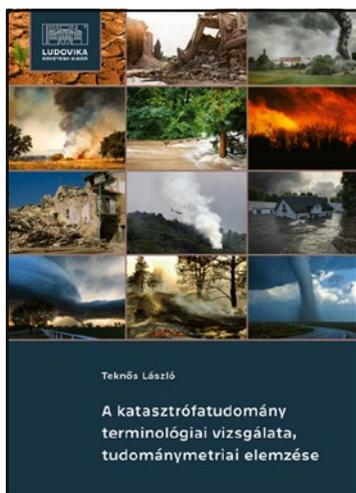
- Miért adtam hitelt a csalók állításainak?
- Miben bíztam? Reális volt az elvárásom?
- Miért nem kértem tanácsot egy ismerőstől?
- Legközelebb mire kell odafigyelnem?
- Milyen ellenőrzési lépéseket mulasztottam elvégezni? (Például: internetes keresés, hírportálok ellenőrzése, a közösségi profil ellenőrzése, segítségkérés az ismerősi körből, személyes találkozó egy nyilvános helyen.)
- Kitől kérhetek tanácsot a környezetemben ezzel kapcsolatban? nem cselekedtem?

Végezetül ne feledjük: a tájékozottság mindig kifizetődő!

Forrás: <https://nki.gov.hu/it-biztonsag/tanacsok/vigyazat-catfishing/>

KÖNYV- ÉS FOLYÓIRATSZEMLE

KÖNYVEK

A katasztrófatudomány terminológiai vizsgálata, tudománymetriai elemzése

A komplex biztonság napjainkban egyre fontosabbá váló eleme a katasztrófavédelem, amelynek elméleti kutatása és további fejlesztése állandó feladat. Teknős László monográfiája hiánypótló, összefoglaló jellegű alkotás. A szerző a katasztrófatudományt – a keletkezésétől napjainkig – több megközelítésben, jól áttekinthető rendszerben mutatja be. A műből az olvasó megismerheti a tudományággal foglalkozó hazai és külföldi kutatók munkásságának főbb eredményeit. Az elemző-értéke-

lő munka a megjelent művek tudománymetriai feldolgozásának segítségével lehetővé teszi a leggyakrabban előforduló természeti katasztrófák tipizálását, fogalmi behatárolását és egységes rendszerbe helyezését.

Nyelv

Magyar

Kiadó

Ludovika Egyetemi Kiadó

Terjedelem

176 oldal

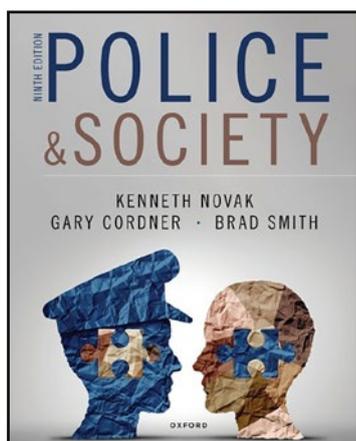
ISBN

978 963 531 187 1

Megjelenés éve

2023

Forrás: <https://webshop.ludovika.hu/termek/konyvek/rendezettudomany/a-katasztrofatudomany-terminologiai-vizsgalata-tudomanyometriai-elemzese>

Police & Society

A Police & Society (Rendőrség és társadalom) kilencedik kiadása mélyreható és elemző áttekintést nyújt a rendőri tevékenységről, a rendőri viselkedéstől és szervezéstől kezdve a műveleteken át a történelmi perspektívákig. A szerzők a rendőrség és a közösség közötti kapcsolatra összpontosítva, valamint arra, hogy ez hogyan változott az évek során, feltárják a kortárs rendőri tevékenység legfontosabb elméleti alapjait és a legélesebb kutatásokat, és bemutatják, hogyan valósul meg a kutatás a gyakorlatban.

A szöveget átfogó pedagógia és a felsőoktatásról és a rendészetről szóló egyedülálló fejezet egészíti ki.

Nyelv Angol	Kiadó Oxford University Press	Terjedelem 576 oldal	ISBN 978 019 761 741 0	Megjelenés éve 2023
-----------------------	---	--------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

Forrás: <https://global.oup.com/academic/product/police-and-society-9780197617410?q=police%20officer&prevNumResPerPage=20&prevSortField=9&sortField=8&resultsPerPage=20&start=0&lang=en&cc=hu#>

FOLYÓIRATOK

NEMZETBIZTONSÁGI SZEMLE 11. ÉVFOLYAM (2023) 1. SZÁM.

Legárd Ildikó: Információbiztonsági incidenstrendek a közigazgatásban

A közigazgatás a kibertér felől érkező fenyegetések egyik leggyakoribb célpontja, az állami és önkormányzati szervek elleni kibertámadások egyre célzottabbak, kifinomultabbak és egyre nagyobb kár okozására képesek. Az elektronikus információs rendszerek biztonsága érdekében hatékony fizikai, logikai és adminisztratív intézkedéseket szükséges alkalmazni, amelyek meghatározásához elengedhetetlen az aktuális információbiztonsági incidenstrendek ismerete. A tanulmány célja a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Nemzeti Kibervédelmi Intézet által, 2019 és 2021 közötti időszakban detektált információbiztonsági események átfogó elemzése, a közigazgatást érintő hazai incidenstrendek azonosítása érdekében. Az írás kiemelten vizsgálja, hogy a kibertámadók hogyan reagáltak a Covid-19-világjárványra, és ez milyen módon jelenik meg a hazai incidenstrendekben. Az elemzés további célkitűzése annak megállapítása, hogy mely szektort érte a legtöbb incidens a vizsgált időszakban, és mely incidenstípusok jellemzők ebben az ágazatban. További kutatási kérdésként merült fel, hogy a pszichológiai manipuláció milyen százalékos arányban mutatható ki a detektált incidenstrendekben.

Forrás: <https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/nbsz/article/view/6558>

Dora Kukucska – Jamie Whitehall – Gillian W Shorter – Wil Howlett – Kev Wyld & Angel M Chater: *A Systematic Review of Positive Psychology Interventions (PPIs) to Improve the Health Behaviours, Psychological Wellbeing and/or Physical Health of Police Staff?*

Az áttekintés célja, hogy felmérje a pozitív pszichológiai beavatkozások (PPI-k) alkalmazását, mint például a pozitív mantrák, kifejező írások vagy hálanaplók használata a rendőri alkalmazottak egészségügyi viselkedésének, pszichológiai jólétének és/vagy fizikai egészségének javítása érdekében. Az áttekintést a PROSPERO-n regisztrálták, mielőtt 1999 januárja és 2022 februárja között 16 elektronikus adatbázisban kerestek publikált cikkeket. A bevont tanulmányok a PPI-eket a rendőrségi személyzet fizikai egészségének, pszichológiai jólétének vagy egészségmagatartásának javítására ajánlották. A mindfulness-alapú beavatkozások a pszichológiai jóllét számos aspektusát javították, mint például a szorongás, a depresszió, a negatív affektusok és az életminőség. Korlátozott javulást figyeltek meg néhány egészségmagatartás, például az alkoholfogyasztás és az önbevallás szerinti általános egészségi állapot tekintetében. Az expresszív íráson és szerepjátékon alapuló beavatkozások hatékonyan csökkentették a stresszt és a szorongást, a depressziós pontszámok javulása azonban nem volt következetes a tanulmányok között. A pozitív pszichológiai beavatkozások ígéretesek a rendőrségi személyzet egészségének és jóllétének támogatására.

Forrás: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11896-023-09579-1>

NOVEMBERI ELŐZETES

A novemberi lapszámba tervezett cikkek:

De Buysscher, Peter: *100 éves az INTERPOL: helyzete és szerepe az Európai Unión belül*

Gaál Gyula: *Az embercsempészség a magyar büntetőjogban*

Hautzinger Zoltán: *A rendészettudomány művelésének és fejlesztésének nemzetközi lehetőségei*

Herczeg Mónika: *Az Interpol szerepe az Európai Integrált Határigazgatásban*

Herko, Thomas: *Az INTERPOL globális innovációs komplexuma Szingapúrban: személyes visszatekintés*

Hughes, M. A.: *A washingtoni Interpol megemlékezik az Interpol 100 éves, a biztonságosabb világ megteremtéséért végzett munkájáról*

Kővári Péter: *Az Interpol bűnügyi adatbázisainak használatából származó előnyök – a magyar álláspont*

Maftai, Ciprian: *Az Interpol hozzájárulása és jövőbeli szerepe a migráns-csempészet elleni küzdelemben Európát és a tágabb térséget illetően*

Sallai János & Borszéki Judit: *100 éves az Interpol. „A rendőrség összekapcsolása egy biztonságosabb világért”*

Stock, Jürgen: *Interpol: A nemzetközi rendőrségi együttműködés múltja, jelené és jövője*

Németh József: *Tudomány lehetséges válasza a globális fenyegetésre*

ZÁRSZÓ

Reméljük, hogy ismét érdekes információkkal, szakmai és tudományos hírekkel szolgálhattunk olvasóinknak október havi Hírlevelünkben!

Szerkesztőség

ELÉRHETŐSÉGEK

Székhely: 2090 Remeteszőlős (Adyliget), Nagykovácsi út 3.
E-mail: szerkesztoseg@belugyiszemle.hu
Facebook: <https://www.facebook.com/belugyiszemle>
Telefon: +36 (26) 795-922; BM: 24-626
Weblap: <https://belugyiszemle.hu>
Open Journal Systems: <https://ojs.mtak.hu/index.php/belugyiszemle/index>

Felelős kiadó

Belügyminisztérium Belügyi Szemle Szerkesztősége
2090 Remeteszőlős, Nagykovácsi út 3.

Nyomda

Duna-Mix Kft., Vác.
Felelős vezető: Borbély Levente, ügyvezető

Szerkesztette

Belügyi Szemle Szerkesztősége

2023. október

A Belügyminisztérium
szakmai, tudományos folyóirata

HÍRLEVÉL